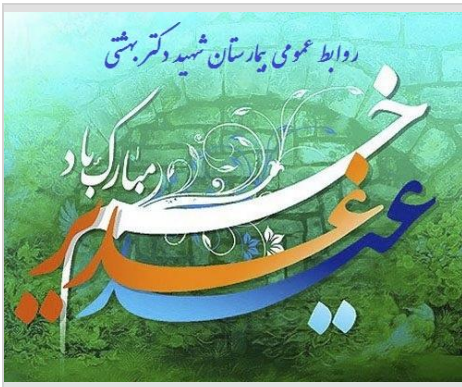

آداب و سنت عید غدیر خم

(من کنت مولا فهذا علی مولا)

روز عید سعید غدیر یکی از ایام سرور آل محمد (ص) است که بعنوان «عیدالکبر» نامیده شده است. این روز، روز کامل شدن دین و اتمام نعمت های پروردگار، به خاطر واقعه غدیر و انتصاب شایسته و بحق حضرت علی (ع) به امر الهی- به جانشینی رسول معظم (ص) می باشد. از این رو شایسته خواهد بود که به پاس قدردانی از این نعمت عظیم الهی و عرض ادب به ساحت مقدس امیرالمؤمنین علی (ع)، عید سعید غدیر را در خانواده و اجتماع با شکوه فراوان برگزار نماییم و از برکات معنوی این روز عزیز بهره مند باشیم.

آنچه در این مختصر تقدیم می گردد آدابی است که بزرگان به منظور گرامیداشت روز عید غدیر تعلیم فرموده اند.

۱- روزه:

روزه عید غدیر از مستحباتی است که مکرر بر آن سفارش شده است. امیرالمؤمنین (ع) در خطبه ای که در روز عید غدیر ایراد کردند، فرمودند: روزه عید غدیر از مستحباتی است که خداوند بدان فراخوانده است.

حضرت امام صادق (ع) فرمودند: «بجب علیکم صیامه شکر الله و حمد الله»

بر شما لازم است که در روز عید غدیر، برای سپاسگزاری از خداوند و ستودن او، روز بگیریید.

پاداش روزه عید غدیر:

امام صادق (ع) فرموده اند: «روزه داشتن در روز عید غدیر پاداشی معادل روزه گرفتن در همه عمر دنیا را دارد»، یا فرموده اند: «روزه داشتن روز عید غدیر خم، کفاره گناه شصت سال است»

۲- افطاری دادن:

از اعمالی که به انجام آن در روز عید غدیر سفارش شده است، افطاری دادن به روزه داران است.

حضرت علی (ع) فرمودند: «کسی که در شامگاه عید غدیر، به یک مؤمن افطاری دهد گویا یک میلیون نفر از پیامبران، شهیدان و صدیقان را افطاری داده است. حال، چگونه است پاداش کسی که گروهی از مردان و زنان را افطاری دهد و من ضامنم نزد خدا که از کفر و فقر آسوده گردد و اگر در همان روز یا همان شب تا عید غدیر سال دیگر بعیرد، بر خداوند است پاداش او»

۳- اطعام:

از سنت های مؤکد دیگر در روز عید غدیر پذیرایی از مؤمنان است.

امام صادق (ع) یکی از وظایف عید غدیر را چنین فرمودند: «واطعم اخوانک» و برادرانت را طعام ده.

۴- آراستن:

از دیرباز، عیدها و جشن ها با نظافت، غبارزدایی، پیراستن و آراستن همراه بوده است. شیعیان باید این روشها را برای عید غدیر نیز رعایت نمایند؛ چرا که حضرت امام رضا (ع) می فرمایند: «روز غدیر، روز آراستن و زینت است پس هرکس برای روز غدیر، زینت کند، خداوند هر خطای کوچک و بزرگ او را می آمرزد و فرشتگانی را به سوی او می فرستد، آنان نیکی های او را می نگارند و مراتبش را تا عید غدیر سال آینده بالا می برند. اگر او جان دهد، شهید مرده است و اگر زیست کند، خوشبخت زیسته است» پس چه زیبا خواهد بود که سر در منازل و اماکن عمومی- تجارتنی و اداری چراغانی شود تا شامل این پاداش بزرگ گردد.

۵- لباس نو پوشیدن:

ما ایرانیان در عید نوروز که عید تحویل سال است نه تحول انسان، لباس نو می پوشیم؛ پس چرا در عید بزرگ ولایت، تن پوش نو نپوشیم؟ بجا خواهد بود که در این روز بزرگ لباس نو بپوشیم و بپوشانیم.

حضرت امام صادق (ع) می فرماید: «و ان یلبس المؤمن انظف ثیابه و افخرها»

یکی از وظایف روز غدیر این است که مؤمن، تمیزترین و گرانقدرترین جامه های خویش را بپوشد.

۶- بوی خوش:

اسلام درباره بکارگیری بوی خوش و زدن عطر سفارش زیاد دارد. بخصوص در ایام عید سعید غدیر سفارش ویژه ای نسبت به این سنت خوب می کند. امام صادق (ع) در پی وظایف مؤمن در روز غدیر فرمودند:

«و یتطیب امکانه و انبساط یده» و مؤمن، به اندازه توان و دست باز بودنش، بوی خوش استعمال کند.

۷- دیدار با مؤمنان:

زیارت برادران مؤمن از سنت های مهم در اسلام است، لیکن در روز عید غدیر، دید و بازدید جزویکی از شعارن مذهبی و ولایی می گردد و بیشتر و بهتر مورد سفارش قرار می گیرد و پاداش افزونتری می یابد.

«هرکس در روز غدیر به دیدار مؤمنی رود، خداوند، هفتاد نور در قبرش داخل کند و قبرش را بگستراند و هر روز، هفتاد هزار فرشته به زیارت قبرش آید و به او مژده بهشت دهد»

۸- مصافحه (دست دادن):

دست دادن باعث افزایش محبت دو برادر دینی و سبب ریزش گناه و آمرزش می گردد و دست دادن در روز عید غدیر که عید ولایت است جلوه دیگری دارد، به همین جهت در این روز مصافحه (دست دادن) مورد تاکید و سفارش قرار گرفته است.

حضرت امیرالمؤمنین علی (ع) فرمود :

« و اذا تلاقیتهم فتصافحوا بالتسلیم» در روز غدیر، هنگامی که باهم ملاقات می کنید همراه با سلام کردن به یکدیگر دست بدهید.

۹- تبریک گفتن:

رسم دیرین بشر این است که وقتی نعمتی به انسان می رسد یا پیروزی نصیبش می شود تبریک گفتن لازم آن است، و تبریک گفتن در روز عید غدیر از شاعران شیعه می باشد و می شود گفت گرم ترین و واقعی ترین تبریک ها برای عید غدیر است. حضرت رضا(ع) می فرماید:

«و هو يوم التهنیه یعنی بعضکم بعضاً فإذا لقی المؤمن اُخا، یقول: الحمد لله الذی جعل من المتمسکین بولایه امیر المؤمنین و الائمة سلام الله علیهما»

روز عید غدیر روز تهنیت گویی است، بعضی از شما به بعض دیگر تهنیت بگویند و هرگاه مؤمنی با برادرش برخورد کرد، بگوید، ستایش مخصوص خداوندی است که ما را از پیوستگان به ولایت امیرالمؤمنین(ع) و امامان(ع) قرار داد.

۱۰- دلجویی و مهرورزی متقابل:

حضرت رضا(ع) روز غدیر را «یوم التودد» خواندند یعنی روز مهر ورزیدن. در چنین روزی باید معتقدان به ولایت غم را از دل دوستان حضرت به هر نحوی که مقدور باشد برطرف نمایند.

۱۱- ایجاد زمینه های شادمانی:

عید غدیر یادآور بزرگترین و گرانقدرترین خاطره اسلام است یعنی خاطره استمرار رسالت پیامبر(ص) به امامت علی(ع)، در چنین روزی نه تنها خود باید دلشاد باشیم بلکه باید زمینه شادمانی دیگر برادران ایمانی را هم فراهم بیاوریم. حضرت رضا(ع) می فرمایند: «سر فیه کل مؤمن و مومنه» (در روز غدیر) هر مرد و زن مؤمنی را شادمان سازید.

۱۲- پیوند با بستگان و خویشان:

از سفارشات موکد اسلام صلّه رحم است. در این روز زمینه این عمل الهی کاملاً فراهم است. حضرت صادق(ع) صلّه رحم را یکی از اعمال روز غدیر برشمردند: «شایسته است (در روز غدیر) با نیکی کردن، روزه گرفتن، نماز خواندن و صلّه رحم به سوی خداوند متعال، تقرب جویید»

۱۳- فراهم کردن آسایش بیشتر خانواده:

یکی از دستورات اسلام ایجاد زمینه های لازم در جهت راحتی و آسایش خانواده است و به مناسبت عید غدیر تاکید بیشتری شده است. حضرت امام صادق(ع) می فرمایند: «و یوسع الرجل فیه علی عیاله» در روز غدیر، مرد، باید آسایش زندگی را افزایش دهد.

۱۴- کارگشایی و رفع نیاز مردم:

برآورده ساختن نیازهای مردم و رفع گرفتاری آنان از سنت های پسندیده در اسلام است و به انجام اینگونه کارها تاکید فراوان شده است. صاحب ولایت، علی(ع) می فرمایند: «والبر فیه یثمر المال و یتزید فی العمر» نیکی کردن (در روز غدیر) ما را ثمربخش می سازد و بر عمر می افزاید.

۱۵- هدیه دادن:

هدیه دادن و گرفتن با رعایت ضوابط شرعی کار پسندیده ای است و اثرات روانی خاصی مخصوصاً در کودکان و نوجوانان دارد و بهترین زمان هدیه دادن، عید غدیر است. و حضرت رضا(ع) عید غدیر را روز هدیه و بخشش می نامد. «یوم العیاة و العطیة» (عید غدیر) روز بخشش و هدیه دادن است.

۱۶- ابراز برانیت:

اعلام بیزارى از دشمنان خداوند از پایه های اساسی اسلام است، و روز غدیر، روز بیزارى از کسانی است که با نپذیرفتن امامت حضرت علی(ع) آشکارا با خدا و با پیامبر خدا مخالفت نمودند و بزرگترین جنایت و خیانت را به تاریخ بشریت کردند و در حقیقت این عدم پذیرش سرآغاز تمام بدبختی ها و بیچارگی ها بود. بنابراین، روز غدیر، روز برانیت از این همه ستمکاری و ستمکاران است. در یکی از دعاهای روز غدیر آمده است: «ها بیزارى می جوییم از آن کس که از علی(ع) بیزارى جوید و دشمن داریم آن کس که علی(ع) را دشمن دارد»

۱۷- کثرت در فرستادن صلوات:

حضرت رضا(ع) در وصف عید غدیر فرمود: «یوم اکتار الصلوة علی محمد و آل محمد» روز غدیر روز صلوات فرستادن فراوان بر محمد و آل محمد است.

۱۸- غسل:

امام صادق(ع) فرمودند: «هنگامی که روز غدیر فرا برسد باید در فراز آن (هنگام ظهر) غسل کرد».

۱۹- نماز و نیایش:

روز عید غدیر بهترین فرصت و موقعیت برای نیایش است. چرا که روز غدیر، روز سپاس و ستایش به پیشگاه حضرت احدیت است. حضرت رضا(ع) می فرماید: روز غدیر روزی است که خداوند بر توان کسی که او را نیایش کند، می افزاید. و فرمود: «روز غدیر روزی است که دعا در آن مستجاب می گردد» نماز عید غدیر دو رکعت است که باید در هر رکعت پس از حمد ده مرتبه سوره توحید، ده بار آیه الکرسی و ده مرتبه سوره قدر را بخواند وقت نماز نیم ساعت پیش از ظهر است. پاداش این نماز برابر است با صد هزار حج، صد هزار عمره، و هر چه از خداوند بخواهد برآورده می شود.

۲۰- زیارت:

زیارت یکی از سنن سازنده اسلامی است. چه از نزدیک چه از دور، زیارت یک پیوند معنوی بسیار قوی بین شیعه و مقدساتش است و از جمله آنها زیارت حضرت علی(ع) از دور و نزدیک است.

امام رضا(ع) به پسر ابی نصر فرمودند «هرجا که باشی، در روز عید غدیر در بارگاه امیرالمؤمنین(ع) حاضر باش. بی تردید، خداوند، گناهان شمت ساله هر مرد و زن مومن را می آمرزد و چند برابر آنچه در ماه رمضان، شب قدر و شب عید فطر از آتش آزاد ساخته در آن روز آزاد می سازد»

۲۱- خواندن دعای ندبه:

طبق مدارک معتبر خواندن دعای ندبه در چهار عید مستحب است: جمعه، فطر، قربان و غدیر. توجه به فرازهای آن بخصوص آن قسمت که در رابطه با غدیر و خلافت حضرت علی (ع) می باشد ضروری است.

۲۲- پیمان برادری (عقد اخوت):

سنت عقد اخوت (برادری) در اسلام به زمان پیامبر اکرم (ص) می رسد. در آن موقع پیامبر (ص) بین مهاجرین و انصار پیمان برادری را منعقد نمودند و بجا خواهد بود که این پیمان برادری در روز عید غدیر میان مومنان برقرار گردد. برای نحوه بستن عقد می توان به مفاتیح الجنان مراجعه کرد

لینک مطلب در سایت : <http://mrgums.ac.ir/?MID=21&Type=News&id=80>